
Nummer 15

1. August 1911

60. Aargang

Et Brev fra Asael Smith, Profeten Joseph Smiths Bedstefader.

Skrevet den 10. April 1799, „efterladt til min kjære Hustru og Børn
af heshues efter min dødelige Afgang“.

Nogle faa Ord til Overvejelse, hvilke jeg efterlader eder, min kjære Hustru og Børn, som jeg inden længe maa forlade.

Mine kjære Egne! Jeg veed ikke, om jeg i min Dødstime vil faa Vejledning til at tale til eder, men da jeg, som I alle veed, ikke er vel-talende, især naar jeg er syg eller bedrøvet, udtømmer jeg nu mit Hjerte for eder og haaber, at I ville høre mine Ord, saa længe I leve. Selv naar min Tunge skal vorde Støv i den stille Grav, lad da denne min Skrivelse deles om blandt eder alle.

Først takker jeg dig, min kjære Hustru, med al den Styrke, som er i mig, for din Venlighed og Trofasthed, og beder Gud, som er Evens Husbond, at han vil tage Vare paa dig, ikke forlade dig og ikke tilstede, at du forlader ham eller hans Veje. Sæt din hele Tillid til ham; thi han har aldrig og vil heller aldrig forlade Noget, der forlader sig paa ham. En Ting vil jeg dog ikke undlade at nævne: Dersom du skulde indgaa Ugteskab igjen, da kom i Hu, hvad jeg har gennemgaaet med en Stedmoder, og gjør ikke din Mand fremmed for hans egne Børn og Familie, thi derved neddrager du en stor Forbandelse over baade ham og over dig selv. Lad mig derfor overgive dig i den største af alle Husbonders, den Herre Jesu Kristi evige Arme.

Og, mine kjære Børn, lad mig dernæst udøse mit Hjerte for eder og først tale til eder om Sjælens Udødelighed. Gjæt ikke med denne Sag; Sjælen er udødelig, og I staa overfor en ufattelig Majestæt, I gaa imellem Liv og Død; værder derfor alvorlige paa dette Punkt og gjøre Alt, hvad I gjøre for Herren, paa en alvorlig Maade. Naar I tænke paa ham, tale om ham, bede til ham eller paa anden Maade nærme eder til hans store Majestæt, da vorder alvorlige. Spøg ikke med hans hellige Navn, ej heller med hans Egenstaber; kald ham heller ikke til Vidne til Noget uden den absolute og rene Sandhed, og heller ikke da, undtagen en velbegrundet Narisag eller en alvorlig Nødvendighed byder det. Hvad Religion angaar, da ønsker jeg ikke at udpege eder nogen bestemt Form; men først tilraader jeg eder at granske Skrifterne og raadføre eder med god Forstand og se, om de (hvilke jeg anser som de to Vidner, der staa hos den hele Verdens Gud) ikke ere tilstrækkelige til at overbevise eder om, at Religion er en nødvendig Ting. Dernæst ønsker jeg, at I ville granske dens Natur og udfinde, om den bestaar i ydre Former, eller om den bor skjult i Menneftenes Hjerter, udfinde, om I ved ydre Former og Ordinancer kunne frelse eder selv, eller om det er nødvendigt at faa Hjælp fra en anden Haand end eders egen. Dersom I finde, at I behøve en Frelser, da siger Kristus: „Se hen til mig og bliv frelst, alle I, Jordens Ender.“ Se da hen til ham, og dersom I ved Hjælp af de hellige Skrifter og sund Forstand finde, at Kristus er kommen til Verden for at frelse Syndere, da undersøg, hvad der bevægede ham til at forlade Centret for fuldendt Tilfredshed for at lide, som han gjorde; om det var for at frelse Mennefteslægten, fordi de vare Syndere og ikke kunde frelse sig selv, eller om han kom for at frelse dem, fordi Menneftene havde omdendt sig fra deres Synder, saa at de kunde faa Tilgivelse som Løn for deres Omdendelse. Dersom I komme til det Resultat, at han kom for at frelse Syndere, alene fordi de vare Syndere, da udfind, om Noget er saa stor, at han ikke kan frelles af ham. Men pas paa, at I ikke lade Andre vidne end de to, som Gud har bestillet: Skriften og sund Fornuft, og dersom disse to vidne, at du af Naturen er en Hvid bedre end den værste Hedning i det mørkeste Hjørne af den arabiske Ørten, da begrib, at han har begunstiget dig med en bedre Natur end Andre, men at han derfor ikke er retfærdig mod den hele Mennefteslægt. Hvorimod, dersom disse to Vidner overbevise dig om, at Gud er retfærdig mod Alle, og at hans milde Maade og Barmhertighed er over alle hans Gjæringer, da tro derpaa, og hvis du kan tro, at Kristus kom for at frelse Syndere og ikke selvretfærdige Farisæere — at Syndere maa frelles ved Jesu Retfærdighed alene, uden at blande noget af deres egen Retfærdighed deri — da vil du se, at han ligesaa let kan frelse Alle som Een, og at der ingen Persons Anseelse er hos ham, men han øn-

fter, at alle Menneſter maa frelſes ved at komme til Kundſkab om Sandheden, den nemlig: Der er een Gud og een Mægler mellem Gud og Menneſtet, Jeſum Kriſtum, ſom gav ſig ſelv hen ſom en Gjenløsningsbetaling for Alle, ſom ſkal bevidnes i rette Tid, og derſom J tro dette, da ville J gaa ind til hans Hvile. Og naar J komme ind deri, da ville J ſaa at vide, hvorledes den Hvile er, og ikke før. Naar J have ſaaet den Forſikring, at Gud er trofaſt, vedbliv da fremdeles at ſaa Forſikringen forøget og nyd eders Overbeviſning. Gjør alt for Gud ſom for eders Fader, thi hans Kjærlighed til eder er ti Tusind Gange ſtørre, end nogen jordift Faders kan blive til hans Uſtom.

Stræb dernæſt for de Naadegaver, ſom J meſt trænge til i eders Stilling og Forhold, og modarbejd meſt de Ufuldkommenheder og Mangler, ſom meſt true eder, men undgaa fremfor alt Melankoli, da det er en Sindſtemning, ſom er meget ſvag overfor Friſteller og let modtagelig for Indtryk og Miſforhold. Sky ſom Døden den Sindſtiland, der leder til Utafnemlighed mod Gud, Ukjærlighed mod Menneſter og Unaturlighed mod eder ſelv og mod hverandre.

Tal ej højt og larmende for derved at vinde et Navn ſom fremragende Mænd, men udfør paa en ſand og ærlig Maade Handlinger, ved hvilke J kunne leve og dø, og ved hvilke J kunne forfremmes og regjere. Derfor, mine Børn, gjør mere, end J tale om, naar det kommer an paa Religion. Tilfredsſtil eders egen Samvittighed i Alt, hvad J foretage. Alle Menneſter kunne J aldrig tilfredsſtille; nej, Nogle ville aldrig blive tilfredsſtillede, om end de blive overbeviste.

Angaaende eders Kald, da vil enhver Beſtjæftigelse ære eder, derſom J ære den. Det er bedre at være en rig Skofliker end en fattig Kjøbmand; en rig Farmer end en fattig Prædikant. Bliv aldrig forſagt, hvis dine Planer ikke lykkes efter dine Ønſter. Bliv ved med at gjøre vel, og du vil have Haab om at ſejre.

Jeg har aldrig fundet nogen Ting for haardt i mit Kald uden Forſagthed og Tvivl. Derſom jeg blev modløs og tvivlede om, at jeg kunde udføre en Ting, da kunde jeg det heller ikke. Derfor, naar J tro, at J ikke kunne udføre en Ting, da forſøg ej derpaa.

Angaaende Selſkab, da lad mig ſige: Undgaa alle ſmitsomme, flatterende, ſelvgode Omgangsfæller. Have J en Gang fundet, at de vare falſke, da ſat aldrig mere Tillid til dem. Omgaas ſaadanne, ſom baade kunne udøve og modtage det Gode. Salomon giver eder flere Steder de beſte Raad herom. Læs Ordsprogene og huſt, naar han ſiger: „Forſag ikke en gammel Ven. Vær venlige og trofaſte mod eders Venner. Beſvær ikke en Ven, undtagen det er nødvendigt. Vær ſen i Valget af Venner og endnu ſenere til at forlade dem.“

Angaaende eders Ægteſkab føler jeg det unødigt at ſige meget, thi jeg tror, at Gud har ſtabt Perſonerne for hinanden, og at Naturen vil

finde sin egen; men angaaende eders Børn, da lad det vorde Hovedsummen af eders Livs Arbejde at lede dem paa Dydens Vej, saa at de kunne blive nyttige i deres Tid. Giv dem om mulig en god Værdom. Dersom Naturen ingen Forskjel har gjort, da gjør J heller ingen i eders Kjærlighed til dem hverken i Hengivenhed eller Andel; thi Partisthed i saadanne Ting afføder Misundelse, Had, Strid og Ubehageligheder.

Angaaende eder selv og eders gjensidige Omgjængelse, da har det været mit Ønske at behandle eder alle ens, og jeg har bestræbt mig for at stille eder alle lige, saa godt jeg kunde (alle Omstændigheder tagne i Betragtning); derfor er mit sidste Forlangende, at J ville leve sammen i et uopløseligt Kjærlighedsbaand.

Der er mange af eder, og om J slutte eder sammen som een Mand, da behøve J ikke at mangle noget. Hvilke Raad, hvilke Bekvemmeligheder, hvilke Penge og hvilke Venner kunne J ikke erhverve, dersom J alle yde eders Hjælp? Derfor, mine kjære Børn, jeg anmoder, bønfaller og paalægger eder ved alle de sømme Baand, der have holdt os sammen, og ved de hjerteknugende Kvaler hos en døende Fader, hvis Sjæl altid har været knyttet til eders Liv, at J anerkjende hverandre, at J besøge hverandre, at J trøste, raade, hjælpe, understøtte og opmuntre hverandre; og saa længe eders Moder lever, kom da sammen hos hende (om muligt) een Gang aarlig; men efter hendes Død samles da et andet Sted, helst i eders ældste Broders Hus. Kunne J ikke samles, da send Efterretning den ene til den anden een Gang aarlig eller oftere, om J kunne. Dien naar J hverken have Fader eller Moder tilbage, da vorde hverandres Fædre og Mødre; J ville da fatte de Betsignelser, der ere omtalte i den 133. Psalme.

Angaaende eders Gjendelse, da bedrøves ikke, fordi J maaske ikke besidde saa meget som eders Slægtninge. Erhverv eder mere Visdom, Ydmyghed og Dyd, saa staa J langt over dem. Gjør alene dette: Handl i Overensstemmelse med eders Hjerte. Begynd ringe, hold sammen, hjælp hverandre og fortrøst eder til Løfterne, som ere mange og værdifulde. Elsk Barmhjertighed; værer barmhjertige mod eder selv og mod hverandre indbyrdes, og jeg veed, jeg veed, siger jeg, og jeg er overbevist derom, at dersom J ville stole paa Gud og hans Tilfikkelse, da vil han forsørge eder tilstrækkeligt. Gjør ingen Indvendinger, men stol paa ham. Velsign Gud, fordi J leve i et Frihedens Land, og opfør eder selv pligtro og samvittighedsfuldt mod Autoriteterne, under hvilke J leve. Betragt Guds Tilfikkelse i Forbundsconstitutionen, og værdeer Enighed og Orden som en kostelig Perle.

Angaaende Kristi Kirke, da sæt den ikke hverken over hendes Husbond eller under hendes Børn; men giv den den Ære og Respekt, som den tilkommer. Og dersom J ville vorde mine Børn og Arvinger, min

Trøst og Glæde i min Dødsstund, vær da ikke Partigjængere af hver-andres eller af nogen andens Parti eller Paafund. Det er sandt, at det maaske ikke er en Vej til Anseelse, men det er en fri, passende og behagelig Vej for en Person, at følge sin egen Overbevisning uden at hælde til nogen Side.

J ville uden Tvivl høre forskjellige Anstuelser angaaende mig baade før og efter min stille Slummer, men føl eder ikke besværet derved. Jeg handlede saaledes, som det syntes bedst for mig for Tiden, omend Udfaldet i flere Tilfælde ikke svarede til Forventningerne. Jeg har nu lært at maale Ting med en anden Maalestok end deres Udfald, og jeg har tilfredsstillet mig selv med, at jeg altid søgte at føre Alt til det Bedste. Dersom jeg ikke har haft saa meget Fremsyn som Andre, da kan jeg ikke gjøre ved det. Sikkerlig veed jeg, at min Frelser, Jesus, er fuldkommen og vil aldrig fejle i noget Tilfælde, og til ham anbefaler jeg eders Sjæl, Legeme, Gjendelse, Navn, Karakter, Liv og Død med Alt, og selv venter jeg, at han vil forvandle mit forkrænkelige Legeme til et i Lighed med hans mest herlige Legeme, og jeg ønsker at efterlade eder alt det, jeg har i denne Verden, undtagen mine Ufuldkommenheder, men dem tager jeg med mig i min Grav, for at de der kunne dækkes i evig Forglemmelse, medens jeg haaber, at mine Dyder, hvis jeg har haft nogen, maa fornyges og gjenleve i eder. Amen!

Kom da, Herre Jesus; kom snart. Amen!

Asael Smith.

Foranstaaende Brev er taget fra „Nahona“ og vil læses med Interesse, da det for 112 Aar siden blev skrevet af Profeten Joseph Smiths Bedstefader paa fædrene Side. Det viser os saavel Datidens enkle og sanddru Tænkemaade som Mandens Karakter og de dybe Kristendomsprincipper, som den døende Fader ønskede at testamentere sine Børn. Selv vidste han vel ikke, at hans Sønnesøn skulde blive en af det 19. Aarhundredes mærkeligste og betydningsfuldeste Mænd, hvis Navn skulde blive kjendt over den ganske Verden. Joseph har nu allerede i 67 Aar slumret i Graven ved Siden af sin trofaste Broder Hyrum, der samtidig med ham gjennemboredes af Bøvelens Rugler den 27. Juni 1844 i Chartage Fængsel i Missouri, men hans Navn er kjendt viden om, hos nogle for Ondt, hos andre for Godt; men de Principper, for hvilke han stred og blødte, ere blevne til solide Byggestene til et af de mægtigste Bygværker for Mennekehedens timelige og aandelige Vel i vor Tid. Og som Aarene svinde, vil Josephs Navn vinde i Glands Side om Side med Fortidens Martyrer og Profeter, fordi han var en sand Profet, elsket og velsignet af Tusinder, som have fundet Hjælpelighed og Glæde i hans Lærdomme. Red.

Mormonerne's Moral sammenlignet.

Anti-Mormon-Bevægelsen i England synes at have frembragt helt uventede Resultater for de mest Interesserede i Arbejdet, og adskillige Mænd, som ellers vilde have holdt sig tilbage, have taget skarpt til Orde mod den hensynsløse Behandling, Mormonerne have været udsatte for. „Deseret News“ publicerer saaledes nogle Fragmenter af en Brochure, udgivet af W. E. Ireland, Præst ved Kongregationalkirken i Macclesfield, England. Af Brochuren, som velvilligt er tilstillet Bladet af en Ven, citere vi følgende:

„Tilskedebevægelsen af Mormonmissionærer iblandt os har fornylig fremkaldt en ikke ringe Interesse, en Del Nervøsitet og maaske en Del ægte Alarm, og enkelte Steder have disse Følelser givet sig Udslag i voldsomme Udbrud. Det er maaske umuligt at formindste, for ikke at tale om helt at udslukke Bevægelsen; men en General-Diskussion angaaende den kan kun være til Gavn.

Vor „Bagt-Komitee“ har udsendt en offentlig Advarsel mod Mormonerne, og Præster i alle religiøse Samfund ere opfordrede til at lægge den frem for deres respektive Menigheder. Man vil føle sig glad ved at opdage, hvad jeg specielt beder eder lægge Mærke til, at Borgmesteren i sine Undersøgelser forsigtig undgaar personlige og voldsomme Udtryk mod Mormonerne, og det røber stor Takt og Forstand, naar han siger: „Idet jeg imødekommer Forlangendet, skal jeg ikke udtale nogen Mening vedrørende Mormonkirkens Lærdomme.“

Lad det her blive fastslaaet, at det ikke er Bagt-Komiteens Opgave at diskutere saadanne Lærdomsopfattelser. I aarevis have Mormonerne haft lovligt bestaaede Steder til Gudstjeneste i dette Land. De have en konstitutional Rettighed til at udøve deres Religion iblandt os og til at prædike deres Lærdomme. Dersom de begaa nogen Forbrydelse, kunne de straffes efter Loven; men ellers bliver det Øvrighedens Pligt at beskytte dem i alle deres Rettigheder.

Historien beretter, at Menighedslemmer, som i 1792 tilhørte Kirken i Townley Street, ofte stedtes i Fare med Hensyn til deres Ejendom; thi som Defenter ansaas de for at være Revolutionister til Trods for, at de selv aabent erklærede deres Trostøb og Hengivenhed for Tronen og Kongens Person; naar de færdedes paa aaben Gade for at udføre deres lovlige Gjerning, bleve de ofte skammelig fornærmede og paahæftede Øgenavnene „Calvinister“ og „Jacobiner“, medens deres religiøse Sammenkomster altid vare Gjenstand for Forstyrrelse. Da de saaledes en Gang vare forsamlede til et Bønnemøde, bleve de nødte til at slukke Lysene og gaa hjem for at hindre Ødelæggelse af deres Kapel og Volds-handlinger mod dem selv. Under saadanne Forhold bliver det Autoriteternes Pligt at udstede Advarsler imod offentlig Forstyrrelse og ikke imod

Disentere, og at beskytte Borgernes konstitutionelle Fred og Frihed, uanset hvor farefulde disse end kunne synes.

Det siges, at denne Lære er umoralisk, da den forsvarer Polygami, men mange upartiske og velunderrettede Autoriteter erklære, at Polygami hverken læres eller praktiseres blandt Mormonerne.

Det bør desuden erindres, at der ikke findes Plads til to forskellige Opfattelser af Polygami. Lad os, som en vis Statsmand en Gang sagde, lære at tænke imperialt (højt og værdigt). I det britiske Rige er Polygami vidt udbredt, og polygamiske Ægteskaber ere anerkjendte af de højeste Retter i Landet. Der findes 70 Millioner Muhamedanere alene i Indien, og det blev nylig fortalt som en interessant Nyhed, at vore muhamedanske Medborgere vilde opføre en kostbar Moske i London, Hovedstaden i det mægtige Kejserdømme. Hvis det skulde ske, mon da moralsk indignerede Londonere ville forene sig om at ødelægge denne Bygning for derved at beskytte Londons Moral? De ville maaske have Forstand nok til at indse, at Londons Moral vanskelig kan blive værre, end den allerede er.

Saa siges det ogsaa, at en af Mormonernes Opgaver er at lokke unge Kvinder til et Liv af Slaveri og Prostitution. Dersom dette er Sandhed, da ville mange ikke tilskrive dette videre Betydning; thi meget saa Kvinder ville blive overtalte til at blive en ukjendt Mands Hustru i Utah, men endnu færre ville kunne forledes til at blive en Hustru blandt en ukjendt Mands andre Hustruer. Derimod er der Fare for, at unge Kvinder kunne blive forledte til at lytte til et Advertissement i engelske Blade, hvor der søges 5000 Hustruer til den eller den Koloni. Unge Kvinder kunne ikke noksom advares mod at lytte til saadanne Tilbud. De bør behandle dem med dyb Foragt. Dog selv i disse Tilfælde tror jeg, Faren er mindre, men jeg vil nu omtale en Del af et større og meget mere alvorligt Spørgsmaal. Denne Bølge af populær Bigotteri, som ikke er fri for Hykleri, bør bringe os til at tænke. Hvad saa end Mormonerne gjøre i Utah, saa tænk paa, at her hjemme og blandt Englændere bliver Kvinden holdt nede og er ofte Gjenstand for brutal Behandling; man viser hende Foragt og behandler hende undertiden, som om hun var Gadesnavs.

Vi ere langt fra saa rene, at vi kunne kaste Stene paa Mormonerne, selv om det værste, der siges om dem, er Sandhed. I „The Queens Daughters“ af Dr. Kate Bushnell og „Under the Surface“ af Dr. Laura Martindale læse vi følgende:

I den britiske Armee i Indien er hvert Regiment forsynet med netop saa mange indspøjte Kvinder til Soldaternes Brug. Og naar der skal hvervses Soldater, bliver der som en Opmuntring stillet dem i Udsigt billig Udgang til Kvinder under Regjeringens Beskyttelse mod de ubehagelige Følger af Utugt. En Ordre blev en Gang sendt til alle Rantonnementer

om, at der i Regimentsbazaren skulde findes et bestemt Antal godt udseende Kvinder for de unge Soldater, og der garanteredes fuldstændig sikker Beshyttelse mod Ondet. (Her følger en Beretning om Raadensstaben og Lastefuldheden i England, som vi finde for væmmelig til at gengives i Stjernen.)

Mrs. Bramwell Booth skriver: „Vore Magistrater behøve offentlig Advarsel saavel som vore unge Piger: I et Maternitetshjem, et af de største Hospitaler i London, hvor unge, ugifte Kvinder, som første Gang skulde føde, kunne optages, blev det mig fortalt af en derværende Sygeplejerske, at det store Flertal af Kvinderne der var Tjenestepiger, som vare faldne som Ofre for deres sensuale Herrer. Advar derfor eders unge Kvinder. Ja, og lad alle, som ere Tjenestehjende, blive advarede mod deres Husbønder; hvis de ere Kontorbetjente og Maskinskrivere, da imod deres Bestyrere og Formænd; hvis de ere Rejsende, da imod alle de Mænd og Kvinder, som ombyrde enhver Jernbanestation og ethvert Dampskib for at besnære og fange enhver enlig Pige. Lad os advare Fabrikarbejderster mod deres Mestre saavel som mod den allerfarligste Klasse af dem alle, de uopdragne, tøjsløse Sønner af vore Pengematadorer. Mod saadanne bør der udstedes en kraftig og bestemt Advarsel; men mon den saakaldte „Vagt-Komitee“ gør det?

Man raaber: „Advar eders unge Piger imod Utag!“ Tænk blot! Der er 17,000 Kvinder i Staden Glasgow alene, som tjene deres Brød ved deres Stjændfel. Mon Nogen er saa ensfoldig at tro, at de have valgt den Levevej, fordi de synes om den? Der findes lysesjæde og renhjertebe irske Piger, som tage hertil for at finde Beshæftigelse, men som fanges, saa snart de komme til vore Havne, og bringes til Steder, som de ikke forlade, før de ere Dødens Bytte.

Lad Birkenhead Bøbel demolere saadanne Steder, og lad Vicaren af Heywood give Bærterne af saadanne Huler Ordre til at forlade Byen. (Mormonerne vare paa dette Sted Gjenstand for Bøbelvold for kort Tid siden.) Men det antages, at Byraadsmedlemmer i flere Byer ere Gjere af saadanne Beshuler og i Leje forlange en stor Part af disse faldne Kvinders Fortjeneste.

Have vi ikke nu som før saadanne blinde Vejledere, der næsten kvæles af en Mængde uden i mindste Maade at generes ved at sluge en hel Kamel!

Hvad mon nu de kristne Præster og Anti-Mormonapostle synes om denne Sammenligning? Af de nævnte Onder ere de tre skandinaviske Lande ogsaa opfyldte, og Præster, Provster, Biskopper og den hele verdslige Øvrighed vide det. Stanken fra Lastens Møddinger stiger daglig op til deres delikate Lugteorganer, medens forurettede Kvinders Graad og ustyrbelige libende Børns Jammer stiger op mod en retfærdig Gud, der i sin Haand holder Hævnen over saadanne brutale og selv-

gode Hyrder, som villigt overlade Flokken til Ulvens rivende Tænder, medens de selv mæste sig ved fede Offerboller, fylgte ved den fattige og underkuede Arbejders Svæd og Hjerteblod. Her er Arbejde for Johannes Thorsen, H. B. Greece og andre fra den samme Støbæske. Lad Mormonerne i Fred. Rast ikke Børnenes Brød for „Hunde“; thi det anses vi for at være. Grib i eders egen Varm, og I ville se, at eders Haand er spedalst. Mormonerne behøve ikke eders Hjælp. Red.

Tirsdag den 1. August 1911.

En ny Sejr for Utah.

Det glæder os hjerteligt at meddele vore Læsere, at Mormonfolket har vundet en vidtrækkende Sejr over vor Tids frygteligste Fjende, Druffenstaben. Vi have tidligere omtalt den voldsomme Agitation, som udfoldedes baade for og imod Prohibitionsagen, og hvorledes Mænd og Mibler anvendtes paa begge Sider for at „vinde Dagen“; men Tirsdagen den 27. Juni blev en Mærkedag i Utahs Historie, fordi Folket paa den Dag ved Valgurnen udtalte sin Villie, og Resultaterne vare tilfredsstillende og glædelige, i enkelte Tilfælde endog over Forventning.

71,243 Valgberettigede afgave deres Stemmer. Af disse stemte 39,766 mod og 31,477 for Brændevinstrafikken i Staten Utah; der var altsaa en Majoritet af 8,289 paa Prohibitionens Side. Omtrent $\frac{3}{4}$ af Befolkningens Stemmeberettigede stemte ved denne Lejlighed, og Resultatet overgik de dristigste Forventninger. Der findes nu kun 23 Byer i Utah, hvor legitimt Brændevinssalg kan finde Sted, medens 87 Byer have lukket deres Porte for Trafikken. Blandt de 23 Byer, hvor Ondet endnu har hjemme, er Salt Lake City og Ogden de største, medens Resten er Minebyer, hvor Befolkningen er blandet og for en Del bestaar af Tilrejsende. Men de nye Love for Reguleringen af Salovæsenet ville bewirke, at der vil blive ført et meget skarpt Opshn, og Tilnavnet „hæderlig“ til en Knejevært vil herester i Utah høre til Antikviteterne fra den moderne Kristendoms barbariske Tidsalder.

Som Kampmidler anvendtes de mest absurde Argumenter, saasom: „Store finansielle Tab, hvis Salonerne lukkedes, og Forstyrrelse i Pengevæsenet“ m. m. m.

Have vi ikke i Land og By baade i Amerika og andre Lande Syndens Lader fulde af den sørgelige Høst, som Kong Alkohol daglig bringer dertil? Hvad overfylder vore Fængsler? — Hvad overfylder vore Sindssygeanstalter? — Hvad fylder vore Idiotanstalter? Hvad fylder ellers

lykkelige Hjem med Sorg og ofte Graven med for tidlig afdøde haabelsefulde Mænd og Kvinder? Svaret bliver i 999 af 1000 Tilfælde: Drukkenfab! — Naar derfor dette Ondes Forsvarere gøre Brændevins-trafikken i en Nation til en legitim og fordelagtig Børspekulation, da faar man en Formodning om, at det er „den sidste Standse“ mellem dem og den uundgaaelige Afgrund.

Det bør her erindres, at Mormonfolkets selv ingen Del har i Salovæsenets Tilbliven iblandt dem; thi ingen enkelt Mand eller nogen Samling af Mænd kunde drive en saadan Forretning og samtidig tilhøre Jesu Kristi Kirke af Sidste-Dages Hellige. Væsenet skildes Individer, som ikke høre os til, men enten andre religiøse Samfund eller i de fleste Tilfælde slet intet Samfund. Dog findes der Medlemmer af vort Samfund, som yde deres Bidrag til Trafikken; de ere ligesom „Hunden igjen vendte tilbage til deres Spy og lig Soen til stiden Sølø“; men det er jo kun et Tidsspørgsmaal, naar der for deres Bedkommende vil indtræde en Krise, og de ville da enten omvende sig fra deres Synd og gøre det Gode, eller de ville vedblive i Lasten og med dens mudrede Strøm føres ud i Skændselsens og Undergangens dybe Hav.

For de Vaskende og navnlig for den opvoksende Ungdoms Skyld er det af uvurderlig Betydning, at der ingen Knejper findes indenfor vore Grændser. Kvinderne i Utah have taget virksom Del i dette Valg, hvilket konstaterer Værdien af Kvindens politiske Betydning i det sociale Velværes Tjeneste. Derfor betragte vi Sejren som stor og betydningsfuld for Utah og dens Befolkning. Lad os nu bygge paa den Grundvold, der er lagt, og fortsætte det gode Arbejde, indtil der ikke mere findes nogen Fristelsens eller Lastens Hule i hele vort Zion. Vi haabe at blive Hovedet og ikke Halen; men det er os selv, som maa fremkalde en saadan Situation. Vor Verden venter paa en ny Fødsel — en Frigjørelse fra de Lænker, som hindre dens retmæssige Arvinger fra at nyde det Lys, det Liv, den Glæde og den Udvikling, som ved den celestiale Verdens Ko-operation med denne Jords Muligheder vil fuldende sin Skabelses Maal og gjengive den sin oprindelige Herlighed, saa at den kan blive et virkeligt Hjem for de tallose Myriader af Adams Sønner og Døtre. Men dette opnaas kun ved, at vi, som bebo denne Jord, rense os selv og Alt omkring os fra det, som er uværdigt hos Engle og Guder. Dette er Mormonismens noble og ophøjende Mission. Intet kan derfor fylde vort Fjok og vore Benner med større Glæde end at se en saadan Sejr som den, der nys er vundet i Utah.

Brødre og Søstre! Lad os paa denne Side Habet gøre vor Pligt — leve et rent, helligt Liv, værdig til Efterfølgelse; thi den, som kan frembringe to grønne Blade, hvor der før kun var eet, er en Verdens Velgjører; hvor meget mere da ikke den, som kan frembringe to Blade, hvor der før intet var?

Jørgen Jansen-Fuhr

er Navnet paa en norsk Herre, som selv kaldte sig „Forfatter“, og som efter eget Sigende var bleven udsendt af den norske Regjering for at undersøge Forholdene i Amerika og derved muligt bedre modvirke Udvandringen fra Norge.

Som „Forfatter“ og Repræsentant for den norske Presse blev han overalt, hvor han kom hen i de Forenede Stater, modtaget med Opmærksomhed og Velvillie af Skandinaverne, men særlig Normændene „glædede sig over at høre ham et værdigt Velkommen“.

Han kom da ogsaa til Landsmænd i Utah, som i „Forfatteren“ saa' et Sandhedsvidne og en upartisk Talsmand for den undertrykte og den ilde omtalte. Og da netop paa det Tidspunkt Anti-Agitationens Bølger rullede højt mod Mormonerne, mente vort norske Folks Repræsentanter i Salt Lake City, at den Fremmede kunde være dem til Hjælp og Nytte i den ulige Kamp.

En Komitee dannedes med Advokat C. M. Nielsen, Kunstgartner Martin Christophersen, Professor Anton Pedersen o. fl. i Spidsen. Denne Komitee lejede et passende Lokale og averterede to Foredrag i Salt Lake City. Entreen kostede 35 og 50 Cents. Selv Komiteen betalte sine egne Billetter, for at „Forfatteren“ kunde faa det størst mulige Udbytte af sin „noble Selvopofrelse“, og han havde godt Hus til begge Foredrag. For at bringe lidt Afvevling optraadte ved det første Foredrag det norske Mandskor, bestaaende af 40 Medlemmer, under Ledelse af deres Dirigent, Prof. Pedersen, og som passende Afslutning paa hans Besøg i Salt Lake City arrangeredes der en Udflugt til det storflaaede Saltair, Amerikas mest berømte Badested ved Saltjøen. Her blev der givet en Banket for Hædersgjæsten, hvor Taler holdtes, og hvor en behagelig Stemning herskede. For at sætte Kronen paa Værket blev der lejet en Lysdampner udelukkende for Selvfabet, og i to Timer gled den gennem Saltjøens tunge Bølger. Inden „Forfatteren“ forlod City, lejedes ydermere en stor Turistvogn med Plads til 25 à 30 Menneſker, og i denne blev Selvfabet ført om for at bese Byen. Han fik Lejlighed til at tale med Senator Reed Smoot, og han fik Præs. A. H. Lund i Tale paa Kirkens Kontor. Overalt udtalte Hr. Jansen-Fuhr sin Begejstring over den Modtagelse, han havde faaet af Landsmænd i Amerika; men ved Banketten ved Saltair tilføjede han: „Intet Steds i Amerika har jeg dog modtaget saa varme Haandtryk og saa hjertelig Behandling som netop af Landsmænd i Utah.“

Biskop D. H. Berg i Provo arrangerede et stort og velbesøgt Møde i Provo, og John A. Hendriksen og H. A. Pedersen arrangerede et lignende i Logan. For at give saa mange som mulig Lejlighed til at høre den „berømte“ Rejsende engageredes Professor John A. Widso fra

Agrikultur-Kollegiet til at oversætte hans Foredrag til Engelsk, og paa enhver Maade søgte man at gjøre Mødet baade gavnligt og behageligt. Da han tog Afsted med Utah, var der derfor ogsaa gjensidig Tilfredshed, og Tak udtaltes fra begge Sider; de forskjellige Komiteer sølte sig rigeligt erstattede for baade Tid og Penge ved Tanken om, at de havde fundet og vundet en Broder og Ven, som i Hjemlandet kunde og vilde tale deres Sag paa en sand og upartist Maade, og andet hverken ventede eller forlangte de.

Men hvor stufedes ikke disse Forventninger! Da Hr. Jansen-Fuhr kom tilbage til Norge, fik han Foretræde for Kongen for at aflægge Rapport om den Mission, der var bleven ham anbefalet; men da han kom til at tale om Utah og Mormonerne, fandt han det rettest at sige, at han troede det mest stemmende med Landets Værdighed og Folkets Vel — det var ialfald Meningen — at Norge ligesom England søgte at udrydde Mormonismen fra Landets Enemærker.

Siden har den samme Herre rejst omkring i Norge og holdt Foredrag, ledsaget af Illustrationer, om Mormonfolkets, deres Hjem og Religion, og i disse Foredrag har han paa den mest nedsettende Maade fremstillet os i et Lys, som kun en bitter Fjende kan gjøre, og som strider fuldstændig mod de Udtalelser, han fremkom med i Utah, da han modtog Folkets Hæder, Gjæstfrihed og Venlighed. Flere Blade i Norge have fundet sig besjærede til at imødegaa „Forfatterens“ Udtalelser. Saaledes skriver „Fremover“ i Narvik, Norge, for 24. Juni blandt andet:

Vi vil bare at de (Mormonerne) saavel som ethvert andet Kirkesamfund skal vederfares sin Ret, selv om vi ere uenige med dem. Foranledningen til Krigen her var to Foredrag af „Forfatteren“ Jansen-Fuhr sidste Søndag og Mandag. Gud ved forresten hvad det er Manden har „forfattet“. Vi for vor Del har aldrig læst noget af denne Herremand, og vi kan — efter at have hørt hans Foredrag — ikke beklage det; thi Manden var i sine Foredrag ikke bare ualmindelig ensidig, men hans Foredrag vare endog spættede med de krasseste Uandheder. Det er intet mindre end en Skændsel, at den norske Regjering kan gaa hen og hde Pengemidler for at sende en saadan Mand udover Landet for at „tale“. . . . . Saameget sandt var Foredragsholderen nødt til at komme frem med, at Livet blandt Mormonerne slet ikke var værre end i Amerika forøvrigt. Og man bør dømme et Samfund efter Livet. . . . . Til deres Fordel vil vi sige, at de maaste mere end andre Kirkesamfund har lagt Vægt paa at vise sin Tro i sine Gjæringer. . . . . Det tykkeste (han sagde) var dog, at Mormonerne ikke vare Kristne, og han talte om „vi Kristne“ i Mod sætning til Mormonerne.

Sagen er vel, at de ere lige meget og lige lidet Kristne som vi Andre, som vil smykke os med dette Navn. Og naar vi saa' Jansen-Fuhr staa der og tale Uandhed bag Kristelighedens Maske, da sølte vi simpelthen Bæmmelse for Personen, og vi saa', at vi behøvede ikke at gaa til Utah for at finde Skydere.“

Efter hvad vi have bragt i Erfaring, lever denne Retfærdighedsprædikanter selv i et Glashus, og dersom „Humoristen“, et illustreret Blad

i Kristiania, ikke „bærer falskt Vidnesbyrd imod Næsten“, saa behøver Hr. Jansen-Fuhr vist ikke at tage Stoene af for at gaa ind ad Bagdøren i „Basarhallen“, et „Tempel“ af højest tvivlsom Natur, som det paaastaas, han mere driver for at spække Pungen med Penge end for at løste Kristiania Moral.

„Drebladet“ i Kristiania er det Blad, som „Forfatteren“ anvender som sit Talerør, og her sparer han aldrig paa Krudtet. Da Advokat E. M. Nilsen fra Salt Lake City fornylig besøgte Kristiania, og da han var en af Hovedmændene i Fuhr-Arrangementerne under Besøget i Utah, bad Konferencepræs. B. C. Rasmussen skriftlig Bladets Redaktion om et Møde mellem Jansen-Fuhr og Hr. Nilsen, for at Redaktionen kunde faa et Indtryk af, om Sandhed angaaende Mormonerne just havde været „Forfatterens“ Maal. Dage gik, een Uge gik, og to Uger gik; men der kom intet Svar. Redaktionen har enten ikke stænknet Sagen synderlig Opmærksomhed, eller ogsaa har den havt den Opfattelse, at dens „samvittighedsfulde“ og „sandhedskjærlige“ Korrespondent næppe vilde befinde sig vel, hvis han skulde staa Ansigt til Ansigt med en af de velmenende og uegennyttige Landsmænd, hvis gode Hjerte og gode Handlinger han saa skammeligt havde misbrugt. Og Jørgen Jansen-Fuhr selv viste sig som en Kujon.

Vi have givet denne Artikel saa megen Plads baade for at vise, fra hvilke Personer den antimormonste Bevægelse som Regel udgaar, og for at vise de Hellige i Norge, hvor denne Herre nu holder sine Foredrag, hvem han er, og hvorledes hans sande Karakter er.

Geldigvis hænder det ikke ofte, at vi paa den Maade blive „taget ved Næsen“. Vi mindes med Glæde og Taknemlighed Sydpolfareren Roald Ammundsen, Erling Bjørnson, Forfatteren Stjoldborg, fgl. Skuespiller Chr. Bangenberg og andre, for hvem der blev gjort langt mindre, men som med de varmeste Ord have udtrykt deres Paaastjønneelse af og Tilfredshed med deres Ophold blandt Folket i Utah.

Kun bigotte, trangbrystede, utaknemlige og hensynsløse Egoister renoncere i den Grad paa Hæder og Ære, at de nedlade sig til at stifte deres giftige Braad i den Barm, hvor de varmedes af Sympati og Hengivenhed. Et Pragtegenskab af denne Race er „Forfatteren“ Jørgen Jansen-Fuhr.

Missionsangheder.

Ankomst og Beskikkelse. Eldste Gilbert N. Andersen ankom fra Salt Lake City, Utah, den 19. Juli og blev bestiftet til at virke i Trondhjem's Konference, Norge.

Afslusning. Eldsterne James M. Jensen fra Aalborg Konference og Albert N. Hagen fra Trondhjem's Konference ere begge hæderligt løste

fra deres Missionsvirksomhed i Scandinavien med Tilfaldelse til at vende tilbage til deres Hjem i Zion. Begge forlode Eshjerg den 19. Juli og afsejlede fra Liverpool den 22. med Dampskibet „Celtic“.

Ældste Norman R. Amundsen er bleven løst fra sin Missionsvirksomhed i Norge paa Grund af svigtende Helbred. Han ankom fra Utah den 9. November 1910 og arbejdede først i Kristiania Konference og derefter i Trondhjems Konference. Han opholdt sig en kort Tid i Kjøbenhavn, og den 17. Juli tog han over Tyskland til Liverpool, hvor der vil blive taget Bestemmelse angaaende hans videre Virksomhed eller, hvis han heller ikke kan taale Klimaet der, om hans Hjemrejse.

Genealog Jens Jensen rejste den 17. Juli fra Eshjerg og afsejlede fra Liverpool til sit Hjem den 22. Juli med Dampskibet „Megantic“. Br. Jensen har opholdt sig her i 8 Aar og udført genealogist Arbejde baade i London og Nord-Irland, men mest i de tre scandinaviske Lande, hvor han har samlet omtrent 1 Million Navne til Stamtavler for andre og omtrent 25,000 for sig selv. Han virkede som Translatør og Redaktionssekretær ved „Scandinaviens Stjerne“ fra 1900—1902 og rejste derefter hjem, men efter 7 Maanedes Forløb kom han tilbage og optog sine genealogiske Arbejder. Br. Jensen er en god, paalidelig og samvittighedsfuld Mand, og da han endnu kun er 58 Aar gammel og i Besiddelse af Arbejdsdygtighed, saa er det at haabe, at han efter en Tid paany vil optage den samme nyttige Virksomhed i disse Lande; thi Kravene om Slægtsregister tiltage stadig, og efter Broder Jensens Mening vil det blive nødvendigt at have mindst een Genealog i hvert af de tre Lande. Hans Søn Samuel er bleven tilbage her og fortsætter Arbejdet efter Faderen. Han er allerede en vel rutineret Arbejder i Arkiverne, og Enhver, som søger hans Hjælp, vil faa den samme gode Behandling som den, hans Fader ydede dem, der henvendte sig til ham. Vi ønske Broder Jensen en lykkelig Hjemrejse og et behageligt Ophold i sit Hjem i Lemington, Utah.

Advokat Carl M. Nissen besøger Skandinavien. Denne blandt alle Skandinaver i Utah saa fordelagtigt bekendte Broder har henimod en Maanedstid opholdt sig i sit Fødeland, som han ikke havde set i 35 Aar. Opholdet var altfor kort baade for ham selv og for hans mange Venner i disse Lande, men presserende Forretninger hjemme i Salt Lake City tillod ham ikke at gjøre Besøget længere. I den korte Tid, han var her, holdt han ikke mindre end 17 velbesøgte Møder i Kristiania og andre større Byer i Norge.

Sammen med Ældste John Halvorsen, som er Konferencesekretær i Kristiania, fik han Audiens hos den norske Konge, som modtog dem venligt.

Broder Nilsen kan ikke noksom prise Kong Haakon for hans Venlighed og Medlidenhed; han laante villigt Øre til, hvad Nilsen havde at sige om Utah og Folket der; det virkede fuldstændig modsat det, Jansen-Tuhr havde sagt nogle Uger i Forvejen, og da Kongen efter 20 Minutters interesseret Samtale rakte ham Haanden til Afsted, sendte han hjertelig Hilsen til de Norske i Utah med Ønske om vedblivende Held og Fremgang. Broder Nilsen opholdt sig 5 Dage her i Kjøbenhavn og tilbragte en behagelig Tid i Selskab med Præsident Andrew Jensen og hans gamle Ungdomsven, Eldste D. J. Andersen. Om Søndagen talede han baade i Eftermiddags- og Aftenmødet; hans interessefante og lærerige Taler vare til stor Glæde baade for Hellige og Fremmede. Mandag Aften den 24. Juli afrejste han herfra med Tog til Hamburg for derfra over England at fortsætte Hjemreisen. De Hellige og Eldsterne i Skandinavien takke ham for hans Besøg og for de mægtige Slag, han slog for vor fælles Sag. Flere af de Dokumenter, han medbragte fra fremragende og indflydelsesrige Embedsmænd i Utah, have været os til stor Hjælp i Kampen mod vore Modstandere her i den sidste Tid.

En Missionær død i den svenske Mission.

Eldste Emil Conrad Thebell døde paa et Hospital i Upsala den 18. Juli 1911 efter flere Maanedes Sygdom af Blodmangel og andre Sygeligheder. Han var født den 1. November 1867 og blev altsaa 44 Aar gammel. Han boede i Ogden, Utah, og efterlader sig Hustru, men ingen Børn. Han modtog sin Kaldelse til at udføre en Mission i Sverige den 23. August 1910 og ankom til Stockholm den 16. September. Allerede ved Ankomsten følte han, at hans Helbred ikke var godt, og han lod sig indlægge paa Hospitalet, men efter 2—3 Maanedes Ophold der kom han ud og forsøgte at gjøre, hvad han kunde. Ved Aprilkonferencen blev det bestemt, at han skulde løses og rejse hjem, men forinden ønskede han at besøge Slægtninge i Sundsvall. Han kom snart tilbage og maatte paany søge Hospitalet i Upsala. Dygtige Læger og kjærlige Hænder gjorde alt muligt for ham; men Døden kom stille og rolig og udslukte hans Livsllys. Legemet beredtes til den lange Rejse hjem til Utah, og Eldste S. A. Christopherson, der nylig er afløst som Forstander for Helsingborg, Sverige, bestikkedes til at ledsage Liget hjem. Det førtes med Dampskib fra Stockholm til Kjøbenhavn og derfra videre til New York med Dampskibet „Hellig Olav“. Broder Thebell døde i Troen paa en ærefuld Opstandelse, og Guds Kirkes Fremgang var hans Haab og Glæde.

Bladet vender sig!

„Struer Socialdemokrat“ for 12. Juli skriver: „Vi begynde næsten at faa Respekt for Mormonerne, skjøndt vi maa indrømme, vi have ikke haft det før.

Men naar saadanne drabelige professionelle, lønneede Talemastringer og Mormonjægere som Modepræster og omrejsende amerikanske Plakatsælgere ikke tør binde an med Mormonerne i en Debat, men nægte dem Ordet i Forsamlingerne, saa maa Mormonerne aabenbart have mere vægtigt Skjts at føre i Marken end deres sejge Modstandere. Forøvrigt er det en god Forretning at agere Mormonjægere. Amerikaneren Greece, der forleden var i Esbjerg, tog 10 Ore i Entree af hver Tilhører til hans Diktat, og ved Udgangen folgte han Antimormonstrifter, der kostede 50 Ore Stykket. Regner man, at 400 Mennesker hørte paa de pikante Historier og betalte for at komme ind og ud af Dokalet, har Mormonsfresheren Greece og hans Kammerater haft en lille Gevinst paa 240 Kr. ved denne Spekulation alene i Esbjerg. Og saa rejse de fra By til By og fortælle de samme Røverhistorier og bløffe Folk for Penge. Der er mange Slags Plattenslagerier til.“

Dødsfald.

Joseph Mikkelsen afgit ved Døden den 17. Marts 1911 i Huntsville, Utah. Han blev født i Horsens, Danmark, den 12. April 1838 og indlemmedes i Kirken ved Daab den 8. September 1874 af Uldste P. C. Gertsen. Emigrerede med Familie til Utah 1881 og bosatte sig i Huntsville, hvor han siden har boet. Hans Hustru døde for 20 Aar siden. Broder Mikkelsen døde, som han levede, som en god, trofast Sidste-Dages Hellig og med Haab om en ærefuld Opstandelse.

Indhold:

Et Brev fra Asael Smith, Profeten	Missionsnyheder.....	237
Joseph Smiths Bedstejader... 225	En Missionær død i den svenske	
Mormonerne's Moral sammenlignet 230	Mission.....	239
Redaktionelt:	Bladet vender sig!.....	240
En ny Sejr for Utah..... 233	Dødsfald.....	240
Sorgen Jansen-Fuhr..... 235		

Udgivet og forlagt af Andrew Jensen, Korsgade 11, Rådhuskvarteret.

Trykt hos F. C. Bording (B. Petersen).